

Kinderen met een klompvoetje

Voor de behandeling van klompvoetjes werkt Amphia samen met het Erasmus MC in Rotterdam.

De behandeling van de klompvoet volgens Ponseti in Amphia

Enkele wetenswaardigheden:

- Per duizend geboren kinderen hebben er één of twee een klompvoetje;
- 75% van deze kinderen zijn jongens;
- 40% heeft een klompvoetje aan beide voeten;
- De oorzaak van de klompvoetjes is niet bekend;
- Een erfelijke factor speelt een rol;
- De kans dat een tweede kindje ook een klompvoetje heeft is maar 3%;
- De naam klompvoet komt eigenlijk van het Engelse woord clubfoot, golfstick, hier lijkt het voetje op in de beginfase.

Foto anno 1906, zonder behandeling

Kenmerken van een klompvoetje zijn:

- De voet staat naar beneden gericht (equinus of spitsstand);
- De hiel is naar binnen gekanteld (varusstand);
- De voorvoet wijst naar binnen (adductiestand), waardoor een kommavorm ontstaat;
- Diepe plooi boven de hak;
- Ruime huid aan de zijkant van de voet. (zie foto's hieronder)

Foto anno nu van een baby na ongeveer 1 jaar

Een klompvoetje geneest niet zonder behandeling. Het is belangrijk dat we snel na de geboorte beginnen met de behandeling, bij voorkeur binnen 14 dagen. Het weefsel in de voet is dan nog extra zacht en soepel.

De behandeling begint met gips en duurt vier tot acht weken. Iedere week wordt er een stukje verder van de standsafwijking gecorrigeerd en opnieuw gegipt. Het voetje wordt eerst voorzichtig gemanipuleerd volgens de Ponseti methode. Dit gebeurt door de orthopeed. Vervolgens legt de gipsverbandmeester samen met de orthopeed het gips aan.

Het gips leggen we tot boven de knie aan om te voorkomen dat uw baby het gipsje uit trappelt. Het gips kan een week blijven zitten. Gedurende de week kan uw baby niet in bad. Bij elke volgende behandeling verwijdt de gipsverband-meester het gips.

U krijgt uitgebreid de gelegenheid om daarna uw kind te wegen en in bad te doen. Een magnetron is aanwezig, om de flesvoeding op te warmen.

foto's van de eerste gipsbehandeling

Wanneer moet u contact opnemen met de gipskamer?

- Als de teentjes ijskoud aanvoelen
- Als de teentjes blauw of wit verkleuren
- Als de teentjes in het gips verdwijnen (niet meer te zien zijn)
- Als het gips nat is of gebroken

Het is belangrijk dat uw baby zich bij het gipsen op zijn/haar gemak voelt en geen honger heeft. Een ontspannen baby maakt is het gipsen makkelijker.

Na ongeveer 24 uur is het gips pas helemaal droog. Het is verstandig om in het begin de temperatuur van de baby in de gaten te houden. Nooit een warme kruik tegen de gipsjes aanleggen, omdat het gips nog nat kan zijn en dan de temperatuur van de kruik aanneemt.

Uw baby zoekt zelf altijd de beste slaaphouding, buikligging is meestal niet mogelijk maar mag u wel proberen. Als de randjes van het gips in de huid drukken krijgt uw baby last van irritatie, bijvoorbeeld wondjes door de druk. Dit kunt u voorkomen door een klein rolletje onder de knietjes te leggen.

Het gips moet droog blijven, om huidirritaties, schuurplekjes en vieze geurtjes te voorkomen. Wees spaarzaam met water en zorg ervoor dat er geen water in het gips komt tijdens het wassen.

Soms brokkelt het gips wat af en gaat het tussen de teentjes zitten, dit kunt u wegblazen met een koude fohn, of wegzuigen met de stofzuiger. Gebruik geen wattenstaafjes tussen de teentjes.

De ernst van de klompvoet wordt iedere week bepaald door de orthopeed.

Stand van het voetje na 1 week gips

Stand van het voetje na 2 weken gips (foto met gips).

Stand van het voetje na 2 weken gips (foto zonder gips).

De eerste weken slaapt de baby tijdens het gipsen vaak. Naarmate de baby ouder wordt is het gipsen lastiger omdat deze dan vaker protesteert en sterker wordt (foto van de stand in het derde gips).

Elke week komen de voetjes verder naar buiten te staan. Aan het eind van de gehele gipsperiode lijken de voetjes overdreven naar buiten te staan. Dit is een stand die de voetjes normaal gesproken ook kunnen maken. Stap voor stap worden de te strakke pezen en bandjes opgerekt in het gips (foto van de stand in het vierde gips).

Na 4 tot 8 weken is de stand bereikt. Het klompvoetje is gecorrigeerd en de voetjes staan tot 70 graden naar buiten. In de meeste gevallen is de achillespees te sterk, zodat het voetje niet plat staat maar nog steeds in spitsstand. Daarom moet bij 90% van de klompvoetjes de achillespees doorgenomen worden (foto's van de spitsstand en het naar buiten gedraaide voetje).

Het klieven van de achillespees gebeurt op de gipskamer onder plaatselijke verdoving. Als u wilt mag u hierbij aanwezig zijn. Na de ingreep gaat het laatste gips eromheen. Dit blijft 3 weken zitten (zie foto).

Dan komt misschien wel de belangrijkste periode. Als na 3 weken het gips wordt verwijderd krijgt uw kind een zgn. Mitchell brace. Deze moet gedurende 3 maanden 23 van de 24 uur gedragen worden. Na 3 maanden alleen nog tijdens alle slaapmomenten, dus de hele nacht en overdag als uw baby slaapt. Dit blijft zo tot op de dag dat uw kindje 4 jaar wordt. Het is bijzonder belangrijk dat u dit consequent volhoudt. De kinderen hebben hier geen last van omdat ze al vanaf de geboorte gewend zijn aan gips. Het succes van deze Ponseti methode is in grote mate afhankelijk van het consequent dragen van de brace (foto's).

Tussendoor komt u regelmatig bij de orthopeed op controle. Dan wordt gecontroleerd of de stand van de voetjes goed blijft en de functie ook goed is.

De meeste voetjes zijn na de Ponseti behandeling goed. Een minderheid krijgt terugval. Deze is vaak goed te behandelen met een korte gipsbehandeling. Een enkele keer is op oudere leeftijd een operatie nodig. De kinderen kunnen nagenoeg alles wat een ander kind ook kan.

Hoe zijn wij te bereiken?

U kunt een mail sturen naar klompvoetteam@amphia.nl (<mailto:klompvoetteam@amphia.nl>) (vermeld naam en geboortedatum van uw kind). Dit mailadres kunt u ook gebruiken voor vragen, de eerste aanmelding en het bestellen van nieuwe schoentjes.

Wie moet u bellen bij problemen?

- Gipskamer: wij zijn er op alle werkdagen van 08.00 tot 17.30 uur en zijn bereikbaar op (076) 595 40 69.
- Poli Orthopedie: Wij zijn er op alle werkdagen van 08.00 tot 16.30 uur en zijn bereikbaar op (076) 595 30 80 (optie 3)
- Buiten deze tijden kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp op nummer (076) 595 40 47.
- Wanneer u problemen heeft met de aflevering van de schoentjes en/of brace kunt u het beste direct contact opnemen met onze leverancier Livit, telefoonnummer 0499 376 116

Wat goed is om te weten

- De Vereniging Oudergroep klompvoetjes ondersteunt ouders van baby's met klompvoetjes. Ook kunt u bij hen terecht voor informatie over klompvoetjes. Kijk op hun website www.klompvoet.nl (<http://www.klompvoet.nl>) voor meer informatie.
- Klik hier(<https://www.klompvoet.nl>) voor een animatie over de behandeling van klompvoetjes in Nederland.
- Alle ziekenhuismedewerkers aan de ontvangst/incheckbalies zijn verplicht een legitimatiebewijs van zorgvragers te vragen. Wij begrijpen dat dit de eerste weken nog niet mogelijk is. Zodra u het Burgerservicenummer (BSN) van uw kind heeft ontvangen, vragen wij u beleefd een legitimatiebewijs aan te vragen bij uw gemeente.
- Als u vragen heeft kunt u tussendoor altijd met de gipsverbandmeester bellen. Als u vragen heeft over de behandeling maar ook over de toekomstverwachtingen dan kunt u daarmee natuurlijk terecht bij de behandelend orthopedisch chirurg.

- Het gewicht van een gipsje wordt bepaald door het aantal gipsrolletjes dat is gebruikt, vraag de gipsverbandmeester hiernaar. 1 Rolletje gips weegt 50 gram.
- Op de gipskamer is een babyweegschaal aanwezig, u kunt hier natuurlijk gebruik van maken.
- Eén van de kinderfysiotherapeuten van het revalidatiecentrum Revant werkt regelmatig in Afrika. Hij kan oude Mitchelschoentjes daar goed hergebruiken. Heeft u geen bestemming voor deze schoentjes, dan kunt u deze altijd bij de gipsverbandmeesters inleveren.

Hielprik

De hielprik wordt afgenomen tussen de 3e en 6e dag na de geboorte. Deze kan echter alleen worden uitgevoerd, als er aangifte van de geboorte bij de burgerlijke stand van uw gemeente is gedaan. Het is daarom belangrijk om dit zo snel mogelijk te doen.

Na de aangifte stuurt de gemeente een bericht naar het RIVM, die vervolgens opdracht geeft om de hielprik uit te voeren. Daarna neemt de uitvoerende instantie contact met u op. Indien uw kind in het ziekenhuis verblijft, dan wordt de hielprik daar verzorgd.

Als uw kind geen hielprik heeft gehad, voor het eerste gips wordt aangelegd, laat dit dan op tijd aan ons weten.

BRON:

De inhoud van deze pagina is gebaseerd op de tekst van de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV), die zij met dank aan de NOV Werkgroep Kinderorthopaedie en met dank aan de Nederlandse Vereniging Klompvoetjes heeft samengesteld.

Op de website van de NOV vindt u in de tekst over de klompvoet ook filmpjes over de ponseti-behandeling en ervaringen van ouders met deze methode: www.zorgvoorbeweging.nl/de-klompvoet (<http://www.zorgvoorbeweging.nl/de-klompvoet>).

E-mail: klompvoetteam@amphia.nl(mailto:klompvoetteam@amphia.nl)

Meer lezen over de gipskamer van Amphia?

Ga naar afdeling Gipskamer (<https://www.amphia.nl/afdelingen/gipskamer>)